

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

OSTRAVA

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován ESF a OPVK

BED_32_CJK43160_RES

Výukový materiál v rámci projektu OPVK 1.5 Peníze středním školám

Číslo projektu: CZ.1.07/1.5.00/34.0883
Název projektu: Rozvoj vzdělanosti
Číslo šablony: III/2
Datum vytvoření: 8.2.2013
Autor: Mgr. Karla Bedrlíková
Určeno pro předmět: Český jazyk a literatura
Tematická oblast: Světová literatura po roce 1945
Obor vzdělání: Kosmetické služby (69-41-L/01), 4. ročník
Název výukového materiálu: Vladimír Nabokov – Lolita - ŘEŠENÍ

ÚKOL č.1

Lolita byla dokončena roku 1953, žádné americké nakladatelství ji ale kvůli jejímu obsahu nebylo ochotno vydat. Se spoluprací souhlasilo až roku 1955 pařížské nakladatelství Olympia Press. Ačkoliv bylo první vydání o nákladu 5000 výtisků vyprodáno, kritiky zůstala kniha nepovšimnuta. Když však koncem roku 1955 nazval spisovatel Graham Greene v rozhovoru pro London Times *Lolitu* knihou roku, vyprovokovalo toto prohlášení reakci editora londýnského Sunday Express, který o *Lolitě* napsal, že je to „nejzvrácenější kniha, kterou kdy četl“ a že jde o „bezostyšnou pornografii“. Krátce na to vydalo britské ministerstvo vnitra příkaz všechny výtisky Nabokovovy knihy na hranicích zabavit. V prosinci 1956 byla *Lolita* na základě soudního procesu na dva roky zakázána také ve Francii. Když byla kniha nakonec vydána i v Británii, následný skandál ukončil politickou kariéru jednoho z jejích nakladatelů, Nigela Nicolsona. Naproti tomu úředníci v USA byli z chystaného prvního vydání zpočátku nervózní, Nabokovův kontroverzní román však byl americkou veřejností přijat relativně klidně. Vydána byla roku 1958 a stal se z ní bestseller srovnatelný s Jihem proti Severu.

ÚKOL č.2

Nabokovův tragikomický román je vyprávěn nespolehlivým vypravěčem Humbertem, jehož styl je typický slovními hříčkami a všudypřítomnou jízlivou kritikou americké společnosti. Humbertův humor tvoří působivý protipól tragické zápletky. Nápaditý styl románu je charakteristický zejména dvojsmysly, vícejazyčnými slovními hříčkami, přesmyčkami a neologismy. Například slovo nymfička již dnes žije vlastním životem a našlo si cestu do mnoha slovníků. Humbert detailně popisuje první setkání s Lolitou, všímá si nepatrných maličkostí a dívku srovnává se svou zemřelou láskou z Riviéry, to vše činí se sobě vlastní ironií.

ÚKOL č.3

Příběh Humbertova vztahu k *Lolitě* začíná vlastně v jeho dětství, kdy prožil první milostný vztah. Věnuje obrovské celoživotní úsilí snaze navrátit uplynulý okamžik, to se mu však nikdy nemůže podařit.

Humbert je postavou s velmi složitým psychologickým profilem. Na jedné straně je to odsouzeníhodný člověk – pedofil, na straně druhé je velmi vzdělaný a kultivovaný. *Lolita* jeho vztah neopětuje, nechává se uplácet dárky, později Humberta i vydírá. Humbert své čtenáře mnohokrát žádá o pochopení, vysvětluje jim, že na svůj vztah s Dolores nikdy nebyl pyšný, že svého počínání naopak lituje. Když v jedné části knihy poslouchá hlasy dětí hrajících si na hřišti, je zasažen pocitem viny, protože si uvědomí, že Dolores vlastně připravil o dětství. Během jejich posledního setkání navíc pochopí, že ji stále miluje, ačkoliv už dávno není onou nymfičkou z jeho snů.

ÚKOL č.4

Někteří kritici považovali Humbertovu verzi událostí za pravdivou. Ve fiktivní předmluvě knihy stojí, že Humbert zemřel ve své cele na infarkt těsně po dokončení svých pamětí. *Lolita* zemřela při porodu na Štědrý den roku 1952 i se svou novorozenou dcerou.